

Şerif Tahsin yazdı:
DEPREM

Deprem

Şerif Tahsin

Şu sözü çok duymuşuzdur: *“Olmuşla ölmüşe çare yok.”*

Peki şöyle bir cümle işittik mi hiç?: *“Olacakla öleceğe çare bulunabilir.”*

Hiç sanmam.

Çünkü son'ların, son'uçların, son dakikaların ülkesindeyiz. Başlangıçların, süreçlerin, ilk dakikaların hiç kıymeti harbiyesi bulunmaz bu topraklarda. Mesela bir insan ölür, en son yaptıklarıyla hatırlanır. Haber bültenleri 'son dakika'dan geçilmez. Muhabirler 'son gelişmeleri' aktarmadan duramaz. Uğruna çaba sarf ettiğimiz bir şeyi başardığımızda tepkimiz hazır: Son'unda! Dünyanın son'unu düşünürüz ama bugününe kulak asmayız. Cümle kurarken bile söyleyeceğimiz şeyi en son'unda söyleriz. Yükleminiz son'dadır. Bakınız, önceki cümlede de 'sondadır' yüklemidir yani yüklem sondadır. Son'a bu kadar değer verilen bir toplumda ne hazindir ki vefat eden yakınlarımızı son'suzluğa yolcu ederiz. Bahar aylarından hangisini daha çok seviyorsunuz diye anket yapılınsın, iddia ediyorum çoğunluk son'bahar der.

Nereye geleceğim?

Sarsıcı bir cümle kurmak istiyorum:

Beklenen İstanbul depremi %64 ihtimalle 2029 yılına kadar gerçekleşecek. Bir şeyler yapmazsak en iyimser tahminle 320 bin kişi ölümle burun buruna gelecek.

Bunu, ben ya da bir falcı değil, yer bilimci ve aynı zamanda Bilim Akademisi Kurucu Üyesi Prof. Dr. Naci Görür söylüyor.

Bu yazıyı okuduğunuz anda dahi gerçekleşme ihtimali olan bir durumdan söz ediyoruz.

Bana kalırsa olası deprem bir ara ağızlardan hiç düşmeyen bekâ kavramıyla da doğrudan ilişkili. Çünkü gerçekleştiğindeki etki alanı ölümlerle sınırlı kalmayacak ve geride kalanlar her anlamda sorunlu bir Türkiye'ye uyanacak.

Deprem; gerisinde çok ciddi psikolojik hasar, ekonomik yıkım, yönetilmesi zor bir süreç bırakacak.

Biz düşmanı sınırlarımız dışında ararken yerimizin altından gelecek darbeyi hiç hesap etmiyoruz.

Söz konusu durum ne şahsî ne de toplum olarak gündemimizde var.

Bir düşünün bakalım.

2022 yılı içerisinde deprem konusunun işlendiği kaç TV programı izlediniz?

Kaç bilimsel yayın gördünüz?

Depremi öncelikli olarak gündemine alan kaç siyasetçiye şahit oldunuz?

Toplumdaki sarsıntılara çare olacağını söyleyip yasaları, anayasaları diline dolayanlar gerçekleşeceği muhakkak olan bir yıkım için bırakın yasayı hangi genelgeyi yayımladılar, ne gibi kararlar aldılar?

Türkiye kuşkusuz İstanbul ve çevresinden ibaret değil. Ama kabul edersiniz ki İstanbul hapsürsa ülke zatürre olur. Nüfusumuzun çok büyük çoğunluğu bu bölgede yaşıyor, diğer vatandaşlarımızın da kendisi bulunmuyor ise de bir akrabası bir tanıdığı var.

Demem o ki olası İstanbul depreminin yaşatacağı acının, üzüntünün girmeyeceği ev kalmayacak.

Seçim yaklaşıyor.

Lütfen bu defa ön alalım ki son'unda üzülmevelim.

Suriyeli sığınmacılar, ekonomik kriz, adaletsizlik, liyakatsizlik, uyuşturucu kullanımı, şiddet, terör ve benzerleri ne kadar büyük sorunlarsa da yaklaşan İstanbul depremi de en az onlar kadar geleceğimize yönelik büyük bir tehdittir.

Şüphesiz, can kayıplarını azaltacak tedbirler için geciktik. Ama şanslıyız, hâlâ deprem gerçekleşmedi. Yani yapılacak şeyler, alınacak önlemler için sınırlı da olsa vaktimiz var.

Hadi eleştirdiğim şeyi yapayım. Başta söylemek istediğimi son'da söyleyeyim: Balık baştan kokar.

Dolayısıyla, bizi yönetenlerin, yönetmeye adayların insan canına verdiği önemi dikkatle ölçünüz ve oyunuzu ona göre kullanınız. Oy kullanmak yetmez, tepkilerinizi demokratik ortamlarda münasip bir şekilde dile getirmekten vazgeçmeyiniz. Aksi takdirde, eninde son'unda gerçekleşecek depremden son'ra yine aynı nakaratı duymaya devam edeceğiz:

"Olmuşla ölmüşe çare yok."